

ISKRA KOJA UVIJEK POSTAJE POŽAR

Rado motrim iskre. Gledam kako vrcaju, zasjaju i trnu se. Da je ona iskra pala na suh list, da je pala u obližnji stog sijena, da je pala i zapalila ga? No iskre se gase. Ipak ne postaju oganj. Nije li svaka vatra nastala od iskre?

Svaka iskra ne postaje oganj. Postoji iskra koja uvijek postaje oganj. Iskra koja postaje požar. Mržnja je iskra koja bez iznimke postaje požar. A požar proždire.

Lijepo je igrati se s iskrama. Gledati kako se viju u visinu i kako se gase. S iskrom se nije igrati. Mržnju s mjesta valja ugasiti. Ona prerasta u požar.

I. Golub

IVAN MU JE IME

Ivan! Jedan život koji je stao u jedno ime. U Hebreja, a Ivan je hebrejskog roda, ime, kao naša narodna imenena, ima određeno značenje. Tako i ime Ivan ima svoje značenje: Bog je milostiv, zapravo: Bog je milost.

Pustio bih zato samom Ivanovu imenu da govori. Tim više što su okolnosti bile takve da je dijete trebalo dobiti drugo ime, no Bog se sam umiješao da mu bude ime baš Ivan: Bog je milost.

Što je milost? Milost znači naklonost u govoru Pisma. Bog je milostiv znači, Bog je čovjeku naklon, dobrohotan. Ali on nije samo naklon, nego on je sam naklonost. Razumljivo, jer je za Boga pisano da je ljubav.

Ivan je svim svojim postojanjem pokazivao da je Bog milost. Pozivao je ljude na obalama Jordana da speru sa sebe sve što odvraća od njih Božju naklonost. Dizao je glas protiv okrutnog i razvratnog kralja, da ne gnjevi Boga. Pozivao ljude da se raspolože za dolazak Boga. I upro je prst u Isusa iz Nazareta kad je stao na obali Jordana. Onoga za kojega je pisano da se u njemu očitovala milost Božja. Doista ima li veće naklonosti Božje, nego da je Bog postao čovjekom, jedan od ljudi. Ima li veće milosti?

Ivan je svojim imenom i svojim djelom kazivao da je Bog milost. Odlučno je odbijao da se njega zove onim što on nije. Pače govorio je da Isus treba rasti a on se umanjivati.

Ime Ivan je često ime. Mnogi ga pronose svijetom. A kada se spominjemo sv. Ivana Krstitelja, preteče Isusovog poželimo onima koji nose Ivanovo ime da svojim imenom i svojim životom kazuju da je Bog milost. I da susret s njima bude na neki način milost. Ivan mu je ime.

I. Golub

STIJENA

Isus se zanimao što ljudi vele o njemu. Ne zato što ne bi znao već zato što je htio čuti što učenici kažu. Petar koji je vazda kad je bio naslovljen apostolski zbor bezokljevno uzimao riječ, nije ni ovoga puta zatajio. Isusu je izjavio da je Sin Božji. A Isus njemu uzvratio da je Stijena – Petar. Mnoge je Isusove besjede čuo Petar. I hranio se njima. I uzvraćao riječju. Ona je bila razna. No vazda iz ljubavi i vjernosti. Prisetimo se samo razlaza u Kafarnaumu i Petrove riječi o Učiteljevoj riječi. Naslušali se Isusovih besjeda i na kraju rekli: »Tvrđ je to govor.« I jedan za drugim stali odlaziti. Isus je gledao kako mu se jedna za drugima okreću pleća, i kako u daljinu odmiču leđa onih koji su tražili jednoč njegovo lice.

Mnogo ih je otišlo. Ostala samo dvanaestorica. »Hoćete li i vi otići?« – upita ih. Petar kojemu nije nedostajalo besjede, ali ni sluha za nadahnuće, reče: »Kome ćemo ići, Gospodine?« I obrazloži: »Ta ti imaš riječi života vječnoga.« Iz one prve riječi: »Kome ćemo ići« čovjek bi mogao zaključiti da nemaju kamo više. Mreže su ostavili, doma se odrekli. Kamo će sada? No Petrovo je obrazloženje drugačije. Oni ostaju uz Isusa, jer on ima riječi. Iz istih razloga s kojih su oni otišli ovi ostaju. Oni su otišli zbog Isusove riječi, koja im se učinila tvrdom; ovi ostaju zbog Isusove riječi koja im se čini životom. Zbog riječi.

Za Isusovu riječ, veli Petar, da je riječ života. Riječ je to koja promiče život, pomaže životu, pače, kako reče sam Isus, riječ koja je sam život. I doista, ako se čovjek odvaži milosno povjerovati Isusovoj riječi, i onoj tvrdoj da je blaženije davati nego primati, da onome tko ti je uzeo kabanicu vrijedi dati i košulju, da onome koji te udari po lijevom obrazu treba pružiti i desni, da treba ne sedamdeset nego sedamdeset puta sedam oprostiti čovjeku koji se o nas ogriješio – ako to tako učini, vidjet će kako time njegov život samo raste. Ovaj svakodnevni život. No Petar reče da Isusove riječi jesu riječi života vječnoga.

I. Golub

UMORNI I OPTEREĆENI

Na što se ljudi najviše tuže? Ako izuzmemo cijene, najviše se tuže na umor. Izgleda da nije bilo bolje ni kad je Bog hodao zemljom. I jednoga

dana Bog i čovjek, Isus podiže glas: Dodite k meni svi koji ste umorni i opterećeni!

Tko neće doći. S nadom da će on skinuti s ljudi teret. Ali što on veli: I ja ću vas okrijepiti. Ne veli da će skinuti teret nego da će dati snage da ga čovjek može podnijeti. Pače, veli da će još dodati teret: »Uzmite jaram moj na sebe«.

Kakav je to jaram? Jaram ima znamo dva krila, i ovaj Isusov također. To su, veli: blagost i poniznost. Poziva nas da budemo blagi i ponizni. A što znači biti blag? Blag je onaj koji prihvaća istinu o drugome, koji uzimlje drugoga sa svime što ga tvori, uzima u obzir i loše vrijeme, i baštinjena opterećenja i sve što čini čovjeka krhkim, i zato je blag. A tko je ponizan? Onaj koji shvaća i prihvaća istinu o sebi, uzima sebe onakvim kakav jest, sa svjetlom i sjenom. On je ponizan.

I veli Isus ako uzmemo taj jaram blagosti i poniznosti na sebe, što će biti? Naći ćete spokoj svojim dušama.

Pa to i tražimo, pa što nas umara više nego nemir i nespokoj. A što više stvara nemir nego to što nismo blagi i što nismo ponizni. Ali jaram je ipak jaram i teret je ipak teret. Da, i krila su ptici teret ali teret koji joj omogućuje da se vine u visine. Zato veli Isus: Jaram je moj sladak i breme je moje lako.

Vrijeme je godišnjih odmora. Revije vrve preporukama kako se odmarati. Isusov je poziv: Dodite k meni svi koji ste umorni i opterećeni i ja ću vas okrijepiti. Uzmite jaram moj na sebe i učite se od mene, jer sam blaga i ponizna srca i naći ćete spokoj svojim dušama.

I. Golub

ČINITI

Što trebam činiti da bi baštiniio Kraljevstvo Božje? – zapitao je učenik učitelja. Božansko nije ono što se može dostići radom. Božansko se zapuža gledanjem – odgovorio je učitelj. A koja je onda uloga djelovanja – zapitao je dalje učitelj. Izraziti ono božansko a ne to isto dostići.

A. de Mello

TOPLIJE

Neki je mudrac ovako opisao vladanje bogatih naroda u odnosu prema siromašnima: žena je za vrijeme putovanja vlakom laktom probudila svojeg pospanog supruga govoreći: ustani i zatvori prozor. Vani je hladno! Muž je zijevnuo i rekao: za ime Božje, ženo, hoće li vani biti toplije ako zatvorim prozor?

A. de Mello

dana Bog i čovjek, Isus podiže glas: Dodite k meni svi koji ste umorni i opterećeni!

Tko neće doći. S nadom da će on skinuti s ljudi teret. Ali što on veli: I ja ću vas okrijepiti. Ne veli da će skinuti teret nego da će dati snage da ga čovjek može podnijeti. Pače, veli da će još dodati teret: »Uzmite jaram moj na sebe«.

Kakav je to jaram? Jaram ima znamo dva krila, i ovaj Isusov također. To su, veli: blagost i poniznost. Poziva nas da budemo blagi i ponizni. A što znači biti blag? Blag je onaj koji prihvaća istinu o drugome, koji uzimlje drugoga sa svime što ga tvori, uzima u obzir i loše vrijeme, i baštinjena opterećenja i sve što čini čovjeka krhkim, i zato je blag. A tko je ponizan? Onaj koji shvaća i prihvaća istinu o sebi, uzima sebe onakvim kakav jest, sa svjetlom i sjenom. On je ponizan.

I veli Isus ako uzmemo taj jaram blagosti i poniznosti na sebe, što će biti? Naći ćete spokoj svojim dušama.

Pa to i tražimo, pa što nas umara više nego nemir i nespokoj. A što više stvara nemir nego to što nismo blagi i što nismo ponizni. Ali jaram je ipak jaram i teret je ipak teret. Da, i krila su ptici teret ali teret koji joj omogućuje da se vine u visine. Zato veli Isus: Jaram je moj sladak i breme je moje lako.

Vrijeme je godišnjih odmora. Revije vrve preporukama kako se odmarati. Isusov je poziv: Dodite k meni svi koji ste umorni i opterećeni i ja ću vas okrijepiti. Uzmite jaram moj na sebe i učite se od mene, jer sam blaga i ponizna srca i naći ćete spokoj svojim dušama.

I. Golub

ČINITI

Što trebam činiti da bi baštinio Kraljevstvo Božje? – zapitao je učenik učitelja. Božansko nije ono što se može dostići radom. Božansko se za paža gledanjem – odgovorio je učitelj. A koja je onda uloga djelovanja – zapitao je dalje učitelj. Izraziti ono božansko a ne to isto dostići.

A. de Mello

TOPLIJE

Neki je mudrac ovako opisao vladanje bogatih naroda u odnosu prema siromašnima: žena je za vrijeme putovanja vlakom laktom probudila svojeg pospanog supruga govoreći: ustani i zatvori prozor. Vani je hladno! Muž je zijevnuo i rekao: za ime Božje, ženo, hoće li vani biti toplije ako zatvorim prozor?

A. de Mello

ZAPREKA

Učitelj je svojim učenicima dopuštao da samo neko vrijeme s njime žive. Otpustio ih je s nakanom da se svaki sam brine za sebe. Kada je neki novajlija pred svojim starijim kolegom izrazio čuđenje, ovaj mu je ovako odgovorio: Učitelj ti je ogledalo koje odražava stvarnost. Kada si jednom vidio stvarnost, ogledalo možeš staviti na stranu da ti ono u tvojem oduševljenju ne postane zaprekom.

A. de Mello

KAJANJE

Zašto nikada ne govoriš o kajanju? pitao je propovjednik propovjednika. Kako to misliš, to je tema o kojoj ja jedino i pričam – odgovorio je ovaj. Ali ja te nikada nisam čuo kako propovijedaš o oplakivanju grijeha. Kajanje nije oplakivanje prošloga. Prošlo je mrtvo i ništa ne koristi nad tim točiti suze. Kajanje je obraćenje duha i srca: korijenito drugačiji pogled na stvarnost.

A. de Mello

OSUĐIVANJE

Ponosan sam na to da mogu lako procijeniti karakter svakoga čovjeka – reče učenik mudracu. A ovaj će na to: je li to zaista nešto na što trebaš biti ponosan? Što misliš da ne? – odvratila učenik. Ne – reče mudrac – postoji pogreška koju počinja zajedno s lošim i dobar sudac: on osuđuje.

A. de Mello

MOLITVA

Zašto si stalno udubljen u molitvu? zapitao je učitelj učenika. Zato jer mi molitva uzima teret mojega srca – odgovorio je učenik. To na žalost ne smiješ činiti – reče učitelj. Što je u tome tako loše? To te odvrća od onoga tko je postavio teret na prvo mjesto.

A. de Mello

ZA

Aktivistima je bilo čudno da je učitelj manje propagirao akciju a više je govorio o potrebi svjetla. Svjetlo, za što? – htjeli su nestrpljivo od njega saznati. Za to da je život nešto zaokruženo – odgovorio je učitelj. Mi sa sigurnošću znamo da život mora biti življen za druge – odgovorili su akti-

visti – i trebamo li uopće još više svjetla nego što je to? Trebate samo shvatiti što znači ona odnosna riječ »za« – odgovorio je učitelj.

A. de Mello

PRILIKA

Neki je mladić nestrpljivo opisivao što bi on trebao napraviti za siromašne. Kada ćeš ostvariti svoj san? – zapitao ga je učitelj. Čim dođe prilika – brzo je nadodao mladić. Prilika nikada neće doći – reče učitelj – ona je već tu.

A. de Mello

BITI MRTAV

Neki je vlastodržac javno govorio da nema nikakvog straha, osim možda smrti. No što to znači biti mrtav? – upitao ga je mudrac. Ti to trebaš znati. Ti si prosvjetljeni mudrac. Može biti – reče mudrac – prosvjetljen ali ne mrtav.

A. de Mello

AUTORI U OVOM BROJU:

Dr. Predrag BELIĆ SJ – profesor teologije u mirovini.

Dr. Zlatan GAVRILOVIĆ – filozof.

Jakov JUKIĆ – diplomirani pravnik.

Dr. Ivan KOPREK SJ – profesor na Filozofskom Fakultetu DI u Zagrebu (etika, filozofija kulture).

Dr. Ivan KORDIĆ – zaposlen na Filozofskom Fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Dr. Stjepan KUŠAR – docent na Bogoslovnom Fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Dr. Hrvoje LASIĆ OP – profesor filozofije na Filozofskom Fakultetu DI u Zagrebu (filozofija religije).

Antonita MAHNET – viša medicinska sestra.

Mr. Mirko NIKOLIĆ SJ – asistent na Filozofsko-teološkom institutu DI u Zagrebu (biblijska teologija).

Ivo SEČKAR – umirovljeni novinar.

Akademik dr. Josip VONČINA – profesor na Filozofskom Fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.